Justiţia este dorinţa constantă şi perpetuă de a da fiecăruia ce i se cuvine. **(Domitus Ulpian)**

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

9 noiembrie

2012

Anul XI

nr. 42 (445)

8 pagini – 3,40 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Traficul de fiinţe umane – atentare directă la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului

pag. 3

PRACTICA BATE GRAMATICA

O lege proastă, dar respectată de toţi, va aduce mai multe beneficii decît o lege bună, dar neaplicată

pag. 4

Procedura generală de formare a bunurilor imobile

pag. 5

Acordul privind Zona de Comerţ Liber a statelor CSI va intra în vigoare pînă la sfîrşitul anului

Acordul privind Zona de Comerţ Liber (ZCL) a statelor membre CSI va intra în vigoare pînă la sfîrşitul anului 2012, a comunicat Vladimir Garkun, prim-locţiitor al preşedintelui Comitetului Executiv al CSI.

„Există motive să presupunem că procesul de ratificare a acordului, toate ţările îl vor finaliza în anul 2012", a spus Garkun, iar spre sfîrşitul acestui an, acordul va intra în vigoare, şi va fi valabil pentru toate statele semnatare.

Documentul privind ZCL a fost semnat la 18 octombrie 2011, de către opt ţări – Rusia, Armenia, Belarus, Kazahstan, Kirghizia, Moldova, Tadjikistan şi Ucraina. Spre sfîrşitul anului curent, preconizează să adere la acord Uzbekistanul. Încă două ţări ale CSI – Turkmenia şi Azerbaidjan, şi-au exprimat dorinţa de a definitiva chestiunea privind aderarea la acord.

La moment, acordul a fost ratificat de cinci ţări (Rusia, Belarus, Ucraina, Armenia şi Moldova), din cele opt semnatare. Imediat după semnarea Acordului privind ZCL a CSI, şefii de guvern au convenit asupra pregătirii Acordului referitor la comerţul cu servicii.

Deputaţii moldoveni au învăţat de la cei croaţi cum să reuşească în domeniul integrării europene

Un grup de deputaţi din R. Moldova a efectuat o vizită de lucru în Croaţia, pentru a se familiariza cu experienţa croată în procesul de integrare europeană.

Delegaţia parlamentară a fost condusă de preşedintele Comisiei politică externă şi integrare europeană, Igor Corman, împreună cu membrii comisiei, deputaţii: Ana Guţu, Valeriu Ghileţchi şi Iurie Chiorescu.

Programul vizitei a inclus întrevederi în cadrul Parlamentului Croaţiei cu vicepreşedintele Parlamentului croat, Nenad Stazic, preşedintele Comisiei pentru integrare europeană, Daniel Mondekar, preşedintele Comisiei politică externă, Milorad Pupovac, preşedintele Comisiei pentru Constituţie, regulamente şi sistemul politic, Peda Grbin, cu membrii comisiilor respective, precum şi cu preşedintele Grupului interparlamentar de prietenie cu Republica Moldova, Duro Popijac şi membrii acestuia.

Totodată, în cadrul Guvernului croat delegaţia moldovenească a avut o întrevedere cu viceprim-ministrul pentru afaceri interne, externe şi europene, Neven Mimica, iar în cadrul Ministerului croat al Afacerilor Externe - cu Hrvoje Marusici, director general pentru afaceri europene.

Vizita a fost organizată cu sprijinul proiectului PNUD – „Suport pentru dezvoltarea Parlamentului Republicii Moldova" şi are drept scop familiarizarea parlamentarilor moldoveni cu experienţa croată în procesul de integrare europeană.

Acordul dintre Rusia şi Moldova privind migraţia va proteja cetăţenii care pleacă la muncă

Acordul între Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul Federaţiei Ruse privind colaborarea în domeniul migraţiei şi activităţii provizorii de muncă a lucrătorilor migranţi, urmează a fi semnat la mijlocul lunii noiembrie. Consultantul superior al Secţiei politici migraţionale din cadrul Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Valentina Ungureanu, a declarat că acesta va oferi o oportunitate de angajare legală a cetăţenilor Republicii Moldova în Rusia şi o mai bună gestionare a fluxurilor migraţionale din ambele părţi.

Acordul prevede şi organizarea unei instituiri lingvistice şi profesionale, implicarea structurilor de stat în ceea ce priveşte selectarea şi procesul de mediere şi asistenţă în încheierea contractelor de muncă.

„Ţinînd cont de faptul că un număr mare de cetăţeni se află în Federaţia Rusă, acordul dat este o oportunitate pentru a le acorda asistenţă şi securitate. Va fi un pas benefic pentru oameni şi pentru structurile de stat care vor gestiona fenomenul. Actualmente, persoana alege singură calea care îi pare mai bună. Normal însă ar fi ca cetăţenii să se documenteze, să activeze în baza unui contract de muncă, să se înregistreze la organele serviciului federal migraţiune şi atunci autorităţile ar putea să întreprindă măsuri pentru protecţia lui", a menţionat consultantul superior.

Potrivit datelor ministerului, numărul de cetăţeni moldoveni, plecaţi în Rusia, depăşeşte 200 de mii.

Flash

Autorităţile îndeamnă proprietarii de localuri să fie atenţi la ce pun în priză

Proprietarii de localuri sînt îndemnaţi să renunţe la utilizarea neregulamentară a electrocasnicelor sau aparatelor electrice de încălzit, întrucît acest lucru duce la supraîncărcarea reţelelor electrice, iar ca rezultat, pot fi provocate incendii de proporţii.

Şeful adjunct al Direcţiei Situaţii Excepţionale Chişinău, Liviu Merzâncu, a declarat, la şedinţa operativă de la Primărie, că incendiul ce a avut loc la cafeneaua de la un centru comercial din Capitală, a izbucnit, deoarece reţeaua electrică a fost supraîncărcată.

Administratorii de localuri sînt îndemnaţi să-şi verifice reţelele electrice, pentru a vedea dacă capacitatea acestora le permite conectarea suplimentară a electrocasnicelor.

Moldovenii pot evita cozile de la oficiile care eliberează acte

Orice moldovean poate urmări în regim online activitatea birourilor de documentare a populaţiei din Chişinău, Cahul şi Bălţi.

Întreprinderea de Stat „Registru" a instalat un sistem de monitorizare online în secţiile de evidenţă a populaţiei şi de înregistrare a transportului.

Directorul „Registru", Sergiu Răilean, afirmă că scopul proiectului constă în asigurarea transparenţei, disciplinarea angajaţilor, excluderea posibilităţii mituirii şi monitorizarea în regim online a situaţiei de la ghişeu, pentru a interveni prompt şi a garanta deservirea operativă a cetăţenilor.

Astfel, pentru a urmări online ce se întîmplă, deschideţi pagina web: www.registru.md şi accesaţi bannerul „live registru".

Serviciul unic de urgenţă – SMURD ar putea fi implementat în Moldova

Serviciul Mobil de Urgenţă, Reanimare şi Descarcerare (SMURD) ar putea fi implementat în R. Moldova. Despre acest lucru au discutat, în cadrul unei întrevederi, premierul Vlad Filat cu Raed Arafat, subsecretar de stat în cadrul Ministerului Sănătăţii din România şi Ioan Baş, şeful Inspectoratului General pentru Situaţii de Urgenţă, România.

„Sîntem conştienţi de necesitatea creării unui astfel de serviciu în ţara noastră. Din discuţiile pe care le-am avut cu angajaţii Ministerului Sănătăţii, aceştia au apreciat pozitiv experienţa SMURD în gestionarea situaţiilor de urgenţă", a spus Vlad Filat.

Filat susţine că odată cu înfiinţarea SMURD, cetăţenii R. Moldova vor fi asiguraţi, în caz de urgenţă, cu servicii calitative de acordare a primului ajutor într-un termen operativ.

Totodată, premierul a dispus crearea unui grup de lucru responsabil de implementarea şi monitorizarea proiectului de creare SMURD în R. Moldova.

Subsecretarul de stat de la Ministerul Sănătăţii din România a declarat că, la etapa iniţială, ar putea fi puse în aplicare proiecte-pilot. „Un grup de medici din R. Moldova ar putea beneficia de o instruire la instituţiile abilitate din România, pentru a se familiariza cu modul în care este pus în aplicare serviciul unic de urgenţă. De asemenea, la Chişinău ar putea fi create două sau trei echipe-pilot de acordare a asistenţei în regimul respectiv", a menţionat acesta. Totodată, Raed Arafat susţine că se impune o bază legislativă de creare a SMURD în R. Moldova.

Vînzătorii vor putea comercializa din nou produse fast-food în apropierea instituţiilor de învăţămînt

Comercianţii vor putea vinde din nou produse fast-food în apropierea instituţiilor de învăţămînt. Ministerul Sănătăţii a propus modificări la legea adoptată acum două luni, care interzicea comercializarea acestor produse, la o distanţă de 100 de metri de şcoli şi grădiniţe.

Ministrul Sănătăţii, Andrei Usatîi, susţine că solicitarea aparţine unui grup de deputaţi, dar şi agenţi economici. Aceştia spun că există supermarketuri care comercializează astfel de produse şi care au fost construite în vecinătatea instituţiilor de învăţămînt, pînă la adoptarea legii.

Aceasta nu este, însă, singura lege adoptată şi abrogată, la scurt timp, de către deputaţi. Acum o lună, Parlamentul a anulat o decizie potrivit căreia, farmaciile nu pot fi situate la o distanţă mai mică de 250 de metri una de alta.

Instituţiile publice, obligate să plaseze pe edificiu Stema de Stat

Stema de Stat urmează a fi plasată obligatoriu pe sediile autorităţilor şi instituţiilor publice, instituţiilor de învăţămînt, misiunilor diplomatice şi la punctele de trecere a frontierei. Un proiect de lege în acest sens a fost elaborat de un grup de deputaţi ai Partidului Liberal Democrat din Moldova şi înregistrat săptămîna trecuta în Parlament.

De asemenea, Stema va fi reprodusă doar pe sigiliile şi pe actele oficiale ale autorităţilor publice, pe biletele de loterie, pe moneda naţională şi pe alte unităţi monetare emise de Banca Naţională a Moldovei.

Proiectul de lege prevede şi cazuri în care se va interzice utilizarea Stemei de Stat. Este vorba despre conflicte armate la care Republica Moldova nu participă, în calitate de mărci comerciale, ca bază pentru elaborarea altor semne heraldice, pentru unităţile administrativ-teritoriale şi persoanele de drept privat, ca publicitate neautentică şi amorală, amplasarea pe clădiri avariate sau în reparaţii.

Primarul Capitalei doreşte paşapoarte electronice pentru clădirile construite în Chişinău

Primarul general de Chişinău, Dorin Chirtoacă a solicitat, în cadrul şedinţei operative a serviciilor Primăriei, ca fiecare clădire care se construieşte în Chişinău să deţină cîte un paşaport electronic.

Primarul solicită ca acest paşaport să reprezinte o imagine grafică a viitoarei clădiri construite, făcută în format JPG, care ulterior, să fie publicată pe site-ul Primăriei Chişinău. „La fel cum sînt făcute poze şi comunicate plasate pe site-ul Primăriei, aşa să fie şi imaginile electronice ale viitoarelor clădiri, care urmează să fie construite în Chişinău", a menţionat Dorin Chirtoacă, solicitînd ca în acest sens, să fie creată o rubrică aparte pe site-ul Primăriei municipiului Chişinău.

Şeful Direcţiei Relaţii Publice, Vadim Brînzaniuc, a specificat că o asemenea practică este folosită de români şi reprezintă o procedură, care anticipează decizia finală a consiliului municipal. „Acolo este prezentat şi planul urbanistic general. Dar la noi, majoritatea oamenilor lucrează cu creionul pe hîrtie şi nu la calculator, de aceea ne va fi mai greu", a subliniat sursa citată.

Viceprimarul responsabil de dezvoltarea urbanistică a municipiului Chişinău, de calitatea construcţiilor urbane, Nistor Grozavu, a propus ca să se înceapă cu cele mai importante clădiri, de pe străzile principale, după care, să se continue şi cu cele mai mici căsuţe. De asemenea, viceprimarul a subliniat că majoritatea celor care solicită teren pentru construcţii, nu o pot face pînă nu au certificatul de urbanism.

„Acolo mai sînt şi condiţii impuse de reţelele electrice şi de terenurile din vecinătate. Dar circa 70% dintre cei care doresc să construiască un obiect, nu cunosc toate detaliile privind condiţiile tehnice, de aceea, ei iau deciziile de arhitectură reieşind din aceste condiţii", a explicat Nistor Grozavu.

Pînă la 10 noiembrie, poliţia nu va aplica amenzi pentru lipsa vinietei

Poliţia Rutieră şi Serviciul Vamal au început verificarea automobilelor cu numere străine, după ce, la 1 noiembrie, a intrat în vigoare legea care prevede achitarea vinietei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în ţară. Totuşi, pînă la 10 noiembrie curent, verificările se vor reduce la activităţi de profilaxie şi avertisment, şoferii fiind informaţi despre necesitatea achitării vinietei. Ulterior, oamenii legii vor începe documentarea propriu-zisă a încălcărilor şi amendarea, conform legislaţiei în vigoare.

Sub incidenţa legii vinietei cad toate automobilele şi remorcile aflate în evidenţa unor alte state, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează. Achitarea taxei poate fi făcută în toate punctele, birourile, posturile vamale interne şi la intrarea în ţară. Astfel, Serviciul Vamal va elibera un certificat standardizat ce confirmă achitarea vinietei şi termenul de valabilitate.

Conform legii aprobate la data de 19 octombrie curent, de către Parlamentul Republicii Moldova, vinieta pentru 7 zile poate fi procurată la preţ de 2 euro, pentru un termen de 15 zile - 4 euro, pentru 30 de zile - 7 euro, pentru 90 de zile - 15 euro, şi pentru 180 de zile - 25 de euro.

În cazul depistării conducerii unui vehicul neînmatriculat în Republica Moldova, pe drumurile publice, fără certificatul ce atestă achitarea vinietei pentru o perioadă mai mică de 7 zile, persoana fizică şi juridică va achita o amendă de 2000 lei, iar pentru o perioadă mai mare de 7 zile suma amenzii va constitui 2600 lei.

Amenda pentru săvîrşirea repetată, în cursul aceluiaşi an calendaristic, a aceleiaşi contravenţii de către o persoană, pentru o perioadă mai mică de 7 zile va constitui 2600 lei, iar pentru o perioadă mai mare de 7 zile - 3000 lei. Persoanele juridice care vor încălca repetat, vor achita amenzi de 4000 lei, pentru o perioadă mai mică de 7 zile şi 6000 lei pentru mai mult de 7 zile.

Traversarea frontierei moldo-române va fi simplificată de sărbătorile de iarnă

De sărbătorile de iarnă, traversarea frontierei moldo-române va fi simplificată. La asta au convenit autorităţile moldovene şi cele române, în cadrul întrevederii conducătorilor autorităţilor Poliţiei de Frontieră şi Vamale din Republica Moldova şi România, desfăşurată la Iaşi.

Potrivit Serviciului de presă al Poliţiei de Frontieră, reducerea timpului de traversare a frontierei şi evitarea rîndurilor de unităţi de transport va fi posibilă datorită redirecţionării fluxului pe piste speciale de control, asigurarea schimbului operativ de informaţii între Poliţia de Frontieră şi autorităţile vamale de pe ambele părţi ale frontierei şi suplimentarea personalului acestora pentru a face faţă fluxului sporit de cetăţeni.

Conducătorii structurilor vizate, din cele două state, au convenit asupra unificării regulilor de etică profesională şi aplicarea unor standarde comune de conduită cu călătorii. Şefii Poliţiei de Frontieră şi Autorităţii Naţionale a Vămilor din România au dat aprecieri înalte cooperării bilaterale în domeniu, menţionînd ritmul dinamic şi constructiv, care asigură un parteneriat bazat pe principiul de bună vecinătate. În cadrul întrevederii, s-a remarcat că pe segmentul frontierei moldo-române s-a înregistrat o tendinţă de scădere considerabilă a traficului ilicit cu ţigări, iar pe parcursul anului 2012, ponderea contrabandei cu ţigarete moldoveneşti la frontiera română a scăzut semnificativ în comparaţie cu alte state vecine.

Cetăţenii străini vor putea adopta mai simplu copii din Moldova

Procedura de adopţie a copiilor, domiciliaţi în Republica Moldova, pentru cetăţenii moldoveni şi cei străini va fi modificată. Asta după ce un proiect de lege în acest sens a fost aprobat în prima lectură de Parlament.

Proiectul legii prevede separarea copiilor în două categorii: copii fără necesităţi speciale şi cu statut de copil cu dizabilităţi. Copii fără necesităţi speciale sînt copiii mai mici de 7 ani. Potrivit ministrului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Valentina Buliga, noile modificări prevăd şi micşorarea termenului necesar pentru adopţie de la 2 la 1 an a copiilor cu dizabilităţi.

Valentina Buliga a declarat că străinii vor putea depune cereri de adopţie numai prin intermediul unor agenţii internaţionale acreditate, în timp ce cetăţenii moldoveni stabiliţi în străinătate se vor putea adresa direct autorităţilor moldovene.

Totodată, proiectul de lege prevede includerea unor reglementări specifice în procedura luării deciziilor de separare a fraţilor prin adopţie doar în baza unei evaluări complexe.

În prezent, la evidenţă se află 242 de copii adoptabili, 147 de adoptatori naţionali şi 29 de adoptatori internaţionali.

La momentul actual, au fost acreditate 25 de organizaţii străine cu atribuţii în domeniul adopţiei internaţionale.

Traficul de fiinţe umane – atentare directă la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului

Combaterea traficului de fiinţe umane – o problemă stringentă pentru Republica Moldova, care pune în alertă maximă instituţiile statale şi organizaţiile neguvernamentale antrenate în apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, abordată frecvent şi în paginile publicaţiei noastre. Măsuri se întreprind. Cu toate acestea, fenomenul încă mai persistă, iar pentru diminuarea lui, devine mai mult decît necesară o abordare mai profundă pe segmentul dat.

În această arie de preocupări, recent, Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane a Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul Organizaţiei Internaţionale pentru Migraţie (OIM), a desfăşurat un atelier de lucru pentru echipele multidisciplinare, la tematica combaterea traficului de fiinţe umane, potrivit unui comunicat al Direcţiei Informare şi relaţii cu Publicul a MAI.

La eveniment au participat ofiţeri ai poliţiei criminale, ofiţeri operativi de sector, responsabili pentru combaterea traficului de persoane şi procurori din şase raioane ale republicii, selectaţi în coordonare cu CCTP, OIM şi Secretariatul permanent al Comitetului Naţional pentru Combaterea Traficului de Fiinţe Umane, în baza necesităţilor de instruire, identificate şi a nivelului de activitate în raioanele respective.

În calitate de formatori au fost ofiţeri ai CCTP, specialişti de la Procuratura Generală, reprezentanţi ai Centrului Internaţional „La Strada", OIM, precum şi Albert Moskowitz, expert internaţional care asistă activitatea CCTP.

În cadrul mesei rotunde, participanţii au fost familiarizaţi cu principalele definiţii ale traficului de fiinţe umane, formulate în dreptul internaţional şi cel naţional. A fost pusă în discuţie corelaţia dintre articolele privind traficul de fiinţe umane din Codul penal şi cele privind unele infracţiuni conexe, în special proxenetismul (în contextul articolului 220 C.pen.), munca forţată (art.168 C.pen.) şi organizarea cerşetoriei (art.302 C.pen.). Pentru o mai bună înţelegere a acestei problematici, participanţilor li s-a făcut o prezentare a diferenţelor dintre aceste infracţiuni, fiind discutate implicaţiile strategice ale deciziilor de calificare.

O atenţie sporită a fost acordată problemei identificării victimelor traficului de fiinţe umane. În acest sens, a fost prezentată o listă a indicatorilor, în baza cărora victima poate fi mai uşor identificată.

Creînd traume de ordin psihologic victimelor fenomenului traficului de fiinţe umane, organizatorii atelierului de lucru consideră imperios necesară abordarea problemei şi din perspectivă psihologică. Astfel, în cadrul acestui eveniment, specialişti în domeniul psihologiei au fost de nelipsit. Prin urmare, psihologul din cadrul Centrului Internaţional „La Strada" a vorbit despre intervievarea eficientă a victimei după identificare.

Un subiect aparte al discuţiilor l-a constituit tehnicile de investigare aplicate în descoperirea cazurilor de trafic de fiinţe umane, precum şi faptul că pentru a recruta victimele, traficanţii recurg, din ce în ce mai des, la reţeaua Internet.

De precizat că, acţiunea în cauză face parte din seria de seminare, lansată în anul curent de Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane, în colaborare cu OIM şi are drept scop dezvoltarea abilităţilor practice în vederea combaterii traficului de fiinţe umane, calificarea corectă a infracţiunilor, dezvoltarea capacităţilor de conlucrare între membrii echipei multidisciplinare în gestionarea cazurilor de trafic de persoane, precum şi comunicarea cît mai eficientă cu victimele, prin asigurarea tratamentului adecvat.

Cor. DREPTUL

Moldova se află în mijlocul clasamentului prosperităţii

Republica Moldova se află pe locul 84 din 142 de ţări, în clasamentul prosperităţii, realizat de Institutul Independent de Studii şi Analize Sociale „Legatum", din Londra.

Statul nostru a înregistrat cele mai slabe rezultate la capitolele economie şi libertate personală, acumulînd cîte 124 şi 115 puncte, respectiv.

La capitolul educaţie, Moldova a acumulat 59 de puncte, acesta fiind domeniul cu cele mai bune rezultate, conform studiului.

Totodată, ţara are 77 de puncte la categoria antreprenoriat şi oportunităţi, 81 de puncte - la capitolul social şi securitate, şi 84 de puncte - în domeniul sănătăţii.

Experţii mai constată că Moldova face parte din cele patru state din Europa Centrală şi de Est, care şi-au îmbunătăţit prosperitatea generală.

Pe primele cinci locuri în clasamentul prosperităţii se află Norvegia, Danemarca, Suedia, Australia şi Noua Zeelandă, în timp ce SUA ocupă locul 12, fiind urmate de Marea Britanie şi Germania.

Ultimele în top sînt Afganistan, Congo şi Republica Central-Africană. În timp ce România şi Ucraina, ocupă poziţiile 60 şi, respectiv, 71, iar Rusia se situează pe locul 66.

Studiul acoperă 96% din populaţia lumii şi este o încercare de a evalua economia ţărilor dincolo de indicatorii Produsului Intern Brut.

ONU: Cu bani puţini, Chişinăul a reuşit să atingă un grad moderat de prosperitate

„Capitala Republicii Moldova – Chişinău, dispune de un PIB al oraşului foarte mic (0,34), care reprezintă aproape jumătate din cel al Mumbai-ului (0,645), sau New Delhi (0,596). Totuşi, acesta se combină cu indicele ridicat al calităţii vieţii (0,85), al infrastructurii (0,895) şi al mediului curat (0,894), similare cu cele ale oraşelor mult mai bogate precum Auckland, Bruxelles, Londra sau New York".

Aceste date au fost făcute publice în cadrul unui studiu realizat de Programul Naţiunilor Unite „UN-HABITAT", „Situaţia oraşelor lumii 2012/2013".

Potrivit experţilor ONU, „avînd o bază economică foarte modestă, Chişinăul a fost în măsură să livreze bunuri publice suficiente pentru a ajunge la un grad moderat de prosperitate. Acest lucru demonstrează că nivelul înalt al prosperităţii urbane poate fi atins, chiar dacă creşterea economică rămîne relativ slabă".

Cel mai bine, Capitala Republicii Moldova stă la capitolele mediul înconjurător (0,894) şi infrastructură (0,895), iar cel mai prost la capitolul productivitate (0,34).

Deşi numărul populaţiei urbane din Republica Moldova, deocamdată, este în descreştere (de la 2,04 milioane în 1990 la 1,68 milioane în 2010), pînă în 2030, acesta va creşte treptat pînă la 1,94 milioane. Astfel, dacă în 2010, rata populaţiei urbane a constituit circa 47%, în 2030 cifra va creşte pînă la 60,9%, consideră autorii raportului.

Moldova şi Turcia au semnat Acordul privind readmisia persoanelor aflate în situaţie de şedere ilegală

Fenomenul migraţiei ilegale este unul de amploare şi pentru Republica Moldova. Întru reglementarea situaţiei la capitolul respectiv, întru protecţia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, indiferent de statutul lui, ţara noastră şi-a stabilit drept obiective dezvoltarea relaţiilor de colaborare bilaterală, prin semnarea mai multor acorduri cu diverse state, în ceea ce priveşte readmisia persoanelor aflate în situaţie de şedere ilegală.

Astfel, în perioada 1-2 noiembrie 2012, delegaţia oficială condusă de prim-ministrul Republicii Moldova Vlad Filat, a efectuat o vizită de lucru în Turcia. În cadrul acesteia, ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean a semnat cu ministrul de Interne al Republicii Turcia, İdris Naim Şahin, Acordul între Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul Republicii Turcia privind readmisia persoanelor aflate în situaţie de şedere ilegală, potrivit unui comunicat al Direcţiei Informare şi Relaţii cu Publicul a MAI.

Tratatul va contribui la consolidarea relaţiilor de cooperare moldo-turce în domeniul combaterii migraţiei ilegale, readmisiei persoanelor care au încălcat regimul de şedere pe teritoriul ambelor state, precum şi extinderii parteneriatelor de vecinătate întru eficientizarea măsurilor de combatere a criminalităţii organizate, transfrontaliere şi schimbului dinamic de informaţii între instituţiile de resort în domeniul afacerilor interne.

Semnarea acestui document este importantă pentru Republica Moldova, fapt ce derivă din prevederile Planului de Acţiuni privind liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, precum şi din voinţa ambelor state de a stabili călătorii fără vize în Turcia pentru cetăţenii Republicii Moldova.

Cor. DREPTUL

PRACTICA BATE GRAMATICA

O lege proastă, dar respectată de toţi, va aduce mai multe beneficii decît o lege bună, dar neaplicată

Elena MOCANU, notar public, fost viceministru al Justiției

O vorbă neaoşă, de-a noastră, sintetizează un mare adevăr atunci cînd postulează că „practica bate gramatica". Încep cu acest adevăr fundamental, deoarece el reprezintă întocmai starea de lucruri în viaţa noastră de zi cu zi. Deseori ni se întîmplă să auzim zicîndu-se „aceasta este teorie, practica e alta". Cu regret, în asemenea situaţii, textul de lege este tratat ca teorie şi este cert că neglijarea legii reprezintă o abordare vicioasă. Legile adoptate şi neaplicate reprezintă un efort risipit în zadar. Regulile înscrise în texte de legi şi neglijate de societate creează incertitudine şi neîncredere în calitatea guvernării. O lege proastă, dar respectată de toţi, va aduce mai multe beneficii decît o lege bună, dar neaplicată. Consecinţa acestei „neglijenţe" este explicaţia haosului în care ne pomenim cu toţii, cu voie şi fără de voie. Este timpul să înţelegem că practica nu bate şi nu trebuie să bată gramatica, aceasta vine doar să o consolideze.

După introducerea filosofică, trec nemijlocit la esenţa intervenţiei mele, prin care sper să contribui la buna aplicare practică a unor prevederi legale lăsate în uitare. Mă voi referi la un text de lege mai vechi pentru ţările cu simţul proprietăţii dezvoltat şi valorificat, astfel încît cadrul legal să asigure într-adevăr respectarea drepturilor proprietarului, dar mai nou pentru noi, dacă termenul de 10 ani de la adoptarea Codului civil poate fi considerat un termen scurt pentru sintetizarea esenţei şi aplicarea unei legi.

Articolul 355 din Codul civil prevede că: „Dacă într-o clădire există spaţii cu destinaţie de locuinţă sau cu o altă destinaţie, avînd proprietari diferiţi, fiecare dintre aceştia deţine drept de proprietate comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă, asupra părţilor din clădire, care, fiind destinate folosinţei spaţiilor, nu pot fi folosite decît în comun". Textul legii este clar, dar de la textul de lege pînă la implementarea acestuia în practică nu s-a făcut decît un singur pas.

Complexitatea problemei decurge din varietatea contextelor în care s-au transmis apartamentele în proprietate, iar în prezent, se construiesc blocuri de locuit şi se înregistrează drepturile asupra apartamentelor. Nu pot fi neglijaţi nici factorii de mediu, socio-economici cu impact direct asupra conştiinţei proprietarilor, care nu-şi valorifică dreptul de proprietate ce le revine după lege şi asupra cărora planează pericolul de a fi lipsiţi de dreptul asupra părţilor comune, de a fi prejudiciaţi, deoarece blocurile de locuit şi terenul aferent rămîn în proprietatea unor terţi.

Pentru analiză divizăm situaţia creată în două stări de fapt:

A. *Apartamente dobîndite în proprietate, în rezultatul privatizării, cu blocuri şi terenuri aferente înregistrate în proprietatea statului;*

B. *Apartamente situate în blocuri noi de locuit (construite şi date în exploatare recent), dobîndite în proprietate prin investirea capitalului în construcţie sau prin cumpărare, cu blocuri şi terenuri aferente înregistrate în proprietatea companiei de construcţii sau, după caz, terenul înregistrat în proprietatea statului.*

A. Încă în anul 2003, Organizaţia Naţiunilor Unite Pentru Dezvoltare a publicat Ghidul practic privind coproprietatea asupra clădirilor de locuit din ţările în tranziţie în care se menţionează că în cursul perioadei de tranziţie şi al procesului de privatizare din ţările Europei Centrale şi de Est, locuinţa a devenit principalul bun material al majorităţii familiilor. Totuşi, în majoritatea cazurilor, privatizarea s-a făcut în absenţa unui cadru legislativ şi instituţional adecvat, a unor sisteme funcţionale de administrare a terenurilor şi de impozite şi a unei pieţe eficiente a locuinţelor. Au lipsit şi măsurile de creştere a conştiinţei privind responsabilităţile legate de bunul dobîndit prin privatizare şi de coproprietate, mai ales în contextul clădirilor de locuit.

Constatările acestui studiu rămîn actuale pînă în prezent. Starea de lucruri în teren arată astfel – în Registrul Bunurior Imobile, terenul aferent blocului de locuit şi blocul de locuit ca bunuri distincte sînt înregistrate în proprietatea administraţiei publice locale sau a statului, iar apartamentele în consecinţa privatizării sînt trecute în proprietatea cetăţenilor. Din conţinutul art.8 alin.(2), din Legea privatizării fondului de locuinţe, rezultă că după privatizarea apartamentelor, rămîn în proprietatea statului spaţiile cu altă destinaţie decît cea de locuinţă, din blocurile de locuinţe neincluse în costul şi în suprafaţa echivalentă a apartamentelor supuse privatizării. În acelaşi timp, spaţiile de folosinţă comună – scările, casele scărilor, terasele, subsolurile, puţurile de ascensoare, punctele de distribuţie a energiei termice, electrice şi a apei urmează a fi considerate în proprietatea proprietarilor de apartamente. Această afirmaţie îşi găseşte confirmare şi în faptul că valoarea apartamentelor în scop de impozitare înscrisă în Registrul Bunurilor Imobile include costul spaţiilor de uz comun. Deci, deşi proprietarii de apartamente, în virtutea legii, deţin dreptul de coproprietate forţat asupra spaţiilor comune din blocul de locuit, acest drept, de facto, este înregistrat după stat. În municipiul Chişinău, spaţiile comune (uzual - blocul de locuit) se află la balanţa întreprinderii municipale de gestionare a fondului locativ.

De aici provin şi problemele legate de ocupaţie a terenurilor de joacă pentru noi construcţii, construcţia mansardelor cu încălcarea drepturilor proprietarilor de apartamente, privatizări de subsoluri din blocurile de locuit fără acordul tuturor proprietarilor şi nu în ultimă instanţă, proasta gestionare a blocurilor de locuit.

Pentru rezolvarea acestei stări de fapt este necesară o abordare globală, deoarece sînt sute de blocuri de locuit în care apartamentele au fost privatizate, iar spaţiile comune care prin destinaţia lor aparţin proprietarilor de apartamente sînt, de facto, înregistrate după stat. Lipsa cadrului legal care ar asigura realizarea drepturilor proprietarilor de apartamente poate avea consecinţe grave pentru stat (vezi decizia CEDO Seryavin and others versus Ukraine). Plecînd de la întrebarea, dacă omul are drepturi pentru că există legi care i le recunosc sau dacă există legi doar pentru a apăra drepturile, însăşi Convenţia Europeană a Drepturilor Omului pare să consacre, cel puţin în materia drepturilor şi a libertăţilor fundamentale, concepţia preexistentei acestora în raport cu legea, enunţînd, în art.1, că: „Înaltele părţi contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicţia lor, drepturile şi libertăţile definite în Titlul 1 al prezentei convenţii".

Din alt punct de vedere, care ar fi interesul statului să deţină proprietăţi care nu-i aparţin, să suporte riscurile pierderii sau deteriorării, să se lipsească de impozite pentru terenurile care, de fapt, aparţin proprietarilor de apartamente?

B. A doua situaţie se referă la blocurile de locuit noi, ridicate prin investirea capitalului în construcţie. După vînzarea apartamentelor, companiile de construcţii rămîn în continuare proprietari ai blocurilor de locuit şi ai terenurilor aferente.

După cum arată practica, pentru unele companii, situaţia în care s-au pomenit reprezintă o problemă. Clădirea şi terenul rămîn la balanţa întreprinderii. Fiind tratate ca bunuri distincte, pentru ele urmează a se achita impozite, trebuie ţinute în evidenţă contabilă, trebuie suportat riscul pentru pierderea sau deteriorarea bunurilor, clădirea şi terenul pot fi urmărite de către creditorii întreprinderii. Pentru alte companii, situaţia oferă un prilej suplimentar de a estorca de la proprietarii de apartamente bani suplimentari pentru utilizarea reţelelor inginereşti, pentru accesul la părţile de uz comun, pentru folosirea peretelui exterior. La fel, mijloace pot fi obţinute din vînzarea ulterioară a încăperilor destinate a fi utilizare în folosul tuturor proprietarilor (spre ex. încăperea cazangeriei, subsoluri etc.). Suplimentar, „proprietarul" terenului şi al blocului este în drept să iniţieze construcţii noi pe teren, să construiască mansarde pe acoperişul blocului de locuit, deşi apartamentele au fost vîndute în totalitate. Cunoaştem că în anumite situaţii, proprietatea comună stabilă şi forţată poate înceta, cum ar fi, spre exemplu, dispariţia imobilului obiect al acestei coproprietăţi, şi dacă admitem (aşa după cum se afirmă în practică), faptul că terenul şi construcţia (blocul) sînt proprietatea terţului (a statului, companiei de construcţii, cooperativei de construcţii), proprietarii de apartamente riscă să piardă orice drept de a construi pe acest teren.

Pentru rezolvarea acestei stări de fapt nu sînt necesare investiţii, şi nici modificări substanţiale în legislaţie. Este suficient să se asigure respectarea prevederilor art.355 Cod civil, la înregistrarea drepturilor în Registrul Bunurilor Imobile. Sîntem în situaţia cînd practica trebuie să contribuie la aplicarea normei legale, normă care garantează dreptul de proprietate comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă, asupra spaţiilor destinate pentru folosirea în comun de către proprietarii de apartamente.

Ce reprezintă coproprietatea forţată şi perpetuă?

Proprietatea comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă este acea formă a coproprietăţii ce apare în mod independent de voinţa coproprietarilor şi se răsfrînge asupra unor bunuri de care, prin natura sau destinaţia lor, se folosesc coproprietarii încăperilor izolate care deţin concomitent şi o cotă-parte ideală şi abstractă din dreptul comun de proprietate.

Existenţa în sine a coproprietăţii forţate, faptul că bunul este folosit de mai mulţi coproprietari, impune anumite obligaţii în sarcina acestora. Avînd în vedere destinaţia bunului comun, coproprietarii unei construcţii au drepturi egale de folosinţă asupra părţilor comune, precum şi a căilor de acces la acestea. În acelaşi timp, bunul indiviz poate fi folosit doar potrivit destinaţiei sale. Prin exercitarea dreptului de folosinţă, coproprietarul este obligat să nu lezeze dreptul de aceeaşi natură al celorlalţi coproprietari.

Exercitarea drepturilor asupra proprietăţii forţate este mai elastică decît în cazul coproprietăţii obişnuite, fiecare coproprietar putînd efectua acte de folosinţă exclusivă asupra bunului comun, cu respectarea a două condiţii:

- să nu se aducă atingere drepturilor egale ale celorlalţi coproprietari;
- folosinţa să fie exercitată potrivit destinaţiei bunului comun;
- obligaţiile (cheltuielile) comune revin fiecărui coproprietar în mod proporţional cu suprafaţa bunului aflat în proprietate exclusivă.

Prevederile legale privind preemţiunea nu sînt aplicabile în cazul transferului dreptului asupra coproprietăţii forţate.

În acelaşi timp, dreptul de coproprietate forţată nu se poate transmite, ipoteca sau valorifica într-un alt mod decît împreună şi nemijlocit cu dreptul de proprietate asupra bunului principal, şi, deci, nu poate fi urmărit decît pentru obligaţiile proprietarului de bun principal.

Codul civil distinge două categorii de proprietate comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă:

a) coproprietatea stabilă asupra părţilor şi dotărilor comune din clădirile cu mai multe apartamente de locuit sau cu o altă destinaţie, avînd proprietari diferiţi (art.355);

b) coproprietatea stabilită asupra zidului, şanţului sau altei despărţituri între două terenuri care se află în intravilan (art.356).

În ghidul citat mai sus, elaborat de ONU, se menţionează că această formă legală de proprietate, cunoscută în general sub numele de „condominiu", s-a bucurat timp de mulţi ani de un succes considerabil în Europa Occidentală şi America de Nord. Legile naţionale care reglementează modul de înfiinţare şi funcţionare a condominiului reglementează în general şi coproprietatea asupra clădirilor de locuit.

Deci, coproprietatea forţată şi perpetuă mai este cunoscută în literatura de specialitate şi în legislaţia altor ţări cu denumirea de proprietate în condominiu, care semnifică deţinerea concomitentă a proprietăţii de către două sau mai multe persoane asupra spaţiilor izolate şi a coproprietăţii asupra spaţiilor comune.

În practică, deseori se confundă proprietatea în condominiu şi gestiunea proprietăţii în condominiu. Proprietatea în condominiu, aparţinînd mai multor persoane, acordă dreptul şi dă naştere obligaţiei de participare la gestionarea proprietăţii, inclusiv la determinarea modului în care proprietarii vor suporta cheltuielile comune. În ţările europene este unanim acceptat că asociaţiile în condominiu reprezintă cel mai democratic şi cel mai eficient model de gestionare. În acelaşi timp, aceste asociaţii nu deţin şi nu trebuie să deţină în proprietate spaţiile de uz comun. Adepţii transmiterii spaţiilor comune dintr-o clădire în proprietatea asociaţiilor confundă dreptul de proprietate cu dreptul de gestiune, iar această confuzie poate avea efecte juridice grave pentru proprietarii de apartamente.

Care părţi, fiind folosite în comun, sînt incluse în proprietatea comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă?

Proprietatea comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă include părţile din clădire care, fiind destinate folosinţei spaţiilor, nu pot fi folosite decît în comun de către proprietarii spaţiilor separate, amplasate într-o clădire. Acest tip de proprietate imobiliară este definită prin termenul „condominium", iar forma de proprietate, prin „coproprietate".

Într-un condominiu se includ spaţii izolate, cu destinaţie locativă sau nelocativă care aparţin cu titlu de proprietate unei persoane fizice sau juridice. Toate părţile clădirii care nu sînt spaţii izolate, sînt denumite „părţi comune". Aceste părţi comune sînt proprietatea comună a proprietarilor de încăperi izolate.

(Continuare în pag. 6)

La solicitarea cititorilor

Procedura generală de formare a bunurilor imobile

Formarea bunurilor imobile are loc în următoarea consecutivitate a acţiunilor:

a) se depune cererea de formare a bunului imobil;

b) se efectuează studiul privind posibilitatea formării bunului imobil;

c) se elaborează proiectul de formare a bunului imobil;

d) se întocmeşte planul cadastral sau geometric al bunului imobil format;

e) se emite decizia de formare a bunului imobil;

f) se înscrie bunul imobil în Registrul Bunurilor Imobile.

Formarea bunului imobil se încheie atunci cînd în Registrul Bunurilor Imobile se înscriu datele despre bunul imobil format şi drepturile asupra lui. Cererea de formare a bunului imobil se adresează executantului de lucrări cadastrale şi se depune în două exemplare. Cererea trebuie să conţină numerele cadastrale ale bunurilor imobile iniţiale, modalitatea de formare, caracteristicile generale ale bunurilor imobile formate, destinaţia bunurilor şi titularii cu ale căror drepturi este grevat dreptul de proprietate asupra bunului imobil iniţial. Dacă cererea de formare a bunului imobil este adresată unui alt executant de lucrări cadastrale decît celui al oficiului cadastral teritorial, la cerere se anexează:

a) extrasul din Registrul Bunurilor Imobile privind bunul imobil iniţial;

b) copia de pe planul cadastral sau geometric al bunului imobil iniţial;

c) copia de pe actele ce confirmă drepturile patrimoniale ale solicitantului asupra bunului imobil iniţial;

d) acordul scris, după caz, al titularilor cu ale căror drepturi este grevat imobilul sau al proprietarilor imobilelor adiacente care pot fi lezaţi în drepturi la formarea bunului imobil. Acordul se prezintă şi oficiului cadastral teritorial în calitate de executant al lucrărilor. Dacă bunul imobil se formează în urma declanşării procedurii de insolvabilitate, executării silite a obligaţiilor fiscale sau a altor obligaţii, cererea de formare a bunului imobil poate fi depusă de către administratorul insolvabilităţii, reprezentantul organului fiscal sau executorul judecătoresc. Iniţierea procedurii de formare poate fi notată în Registrul Bunurilor Imobile pentru opozabilitate faţă de terţi. Notarea nu poate fi opusă persoanelor ale căror drepturi, la momentul notării, erau înscrise în acest registru. După primirea cererii, inginerul cadastral elaborează un studiu privind posibilitatea formării bunului imobil. În funcţie de concluzia din studiu, cererea de formare a bunului imobil va fi acceptată sau respinsă de executantul lucrărilor cadastrale. Refuzul formării bunului imobil poate fi atacat în instanţa de judecată.

În studiu se va stabili dacă:

a) legislaţia permite formarea unui asemenea bun imobil;

b) este posibilă formarea bunului imobil din punct de vedere tehnic cu caracteristicile solicitate în cerere ori se propune o variantă posibilă;

c) este păstrată destinaţia iniţială a bunului imobil;

d) poate exista un eventual impact al formării bunului imobil asupra modului de folosinţă a bunurilor imobile adiacente, inclusiv asupra accesului la căile de transport, pot fi lezate, la formarea bunului imobil, alte persoane în drepturile lor (se va menţiona numele sau denumirea acestora);

e) există posibilitatea asigurării bunului imobil ce se va forma cu acces la drumul public prin stabilirea dreptului de trecere, cu conducte de canalizare, de apă etc. sau posibilitatea asigurării cu ieşire separată a încăperii izolate;

f) există alte probleme ce privesc formarea bunului imobil.

În baza studiului, inginerul cadastral elaborează un aviz, care se prezintă solicitantului, privind posibilitatea formării bunului imobil. Dacă avizul este pozitiv, executantul lucrărilor cadastrale indică lucrările, precum şi autorizaţiile necesare efectuării lor, condiţiile de care trebuie să se ţină cont la elaborarea proiectului de formare a bunului imobil.

Proiectarea şi alte lucrări de formare a bunului imobil se efectuează în conformitate cu normele şi regulile în vigoare, corespunzător destinaţiei bunului, ţinîndu-se cont de recomandările elaborate în studiu. Se ia în considerare, în măsura posibilităţilor, părerea solicitantului despre stabilirea hotarelor generale sau fixe, precum şi despre alte caracteristici ale bunului imobil care se formează. Pentru elaborarea proiectului de formare, executantul lucrărilor cadastrale identifică bunurile imobile, încheind un act de constatare pe teren. În cazul în care datele din cadastrul bunurilor imobile nu coincid cu datele constatate pe teren, procedura de formare se suspendă (sau nu se suspendă dacă iniţierea procedurilor de la lit.a)-c) este posibilă concomitent cu formarea) şi se iniţiază:

a) procedura de corectare a greşelilor; sau

b) modificarea planului cadastral ori geometric; sau

c) alte proceduri prevăzute de legislaţie pentru a aduce în corespundere situaţia de pe teren şi informaţia din cadastrul bunurilor imobile.

Proiectul de formare a bunului imobil se coordonează cu serviciile competente ale autorităţilor administraţiei publice locale, în funcţie de destinaţia bunului. În cazul stabilirii unor restricţii sau cerinţe speciale la folosirea bunului imobil, proiectul va fi coordonat cu organul abilitat, conform legislaţiei. Dacă are loc concomitent cu procedura de formare, schimbarea destinaţiei va fi asigurată pînă la înregistrarea bunurilor formate, în baza proiectului de formare şi a altor acte prevăzute de legislaţia respectivă. În cazul în care formarea bunului imobil nu finalizează cu înscrierea lui în Registrul Bunurilor Imobile, se consideră că schimbarea destinaţiei părţii din bun nu a fost efectuată.

Proiectul de formare a terenurilor se transpune pe teren prin stabilirea hotarelor în natură şi elaborarea actului de stabilire a hotarelor. După stabilirea hotarelor, se elaborează planul bunului imobil format. Contractul sau decizia de formare a bunului imobil se întocmeşte de către proprietarii bunurilor imobile după elaborarea planului bunului imobil, care devine parte componentă a contractului sau deciziei. În caz de litigii asupra preciziei hotarelor terenului şi altor date cadastrale, prioritate vor avea hotarele şi datele cadastrale stabilite în procesul executării lucrărilor cadastrale din cadrul formării bunului imobil.

Înregistrarea bunului imobil format şi a drepturilor asupra lui se efectuează la oficiul cadastral teritorial în a cărei rază de acţiune este situat bunul. Pentru înregistrarea bunului imobil format, persoana interesată prezintă oficiului cadastral teritorial documentele ce confirmă drepturile, decizia de formare şi dosarul tehnic, după caz. În termenele stabilite pentru înregistrarea bunului imobil, oficiul cadastral teritorial controlează conformitatea documentelor prezentate cu cerinţele stabilite în domeniu. În cazul neconformităţii, pînă la înlăturarea ei, registratorul va sista, în modul stabilit, înregistrarea. După verificarea documentelor, registratorul oficiului cadastral teritorial:

a) atribuie, după caz, bunului imobil format număr cadastral;

b) consemnează în Registrul Bunurilor Imobile drepturile asupra bunului imobil format;

c) operează modificări în planul cadastral şi în dosarul cadastral, inclusiv anularea numărului cadastral al fiecărui bun imobil iniţial;

d) va întocmi, după caz, în temeiul documentelor prezentate de solicitant, dosare cadastrale pentru fiecare bun imobil format.

În cazul în care, la formarea bunurilor, în Registrul Bunurilor Imobile sînt înscrise drepturi patrimoniale cu care este grevat dreptul de proprietate, aceste grevări vor fi transcrise la toate bunurile imobile formate, dacă legea sau înţelegerea dintre părţi nu prevede altfel. Procedura formării bunului imobil poate înceta în orice moment pînă la înscrierea drepturilor asupra lui în Registrul Bunurilor Imobile, la cererea persoanei care a iniţiat procedura de formare. În acest caz, solicitantul nu poate cere recuperarea sumei depuse pentru formarea bunului imobil. După înscrierea dreptului asupra bunului imobil în Registrul Bunurilor Imobile, cererea de încetare a procedurii de formare a bunului imobil nu mai poate fi acceptată. După înregistrarea bunului imobil, oficiul cadastral teritorial, cu excepţia formării bunului imobil prin divizare, eliberează titularului de drept un certificat, după un model stabilit de Guvern, asupra bunului imobil format.

La iniţiativa instanţei de judecată, a organului fiscal şi a executorului judecătoresc, pot fi formate atît bunuri imobile înscrise în Registrul Bunurilor Imobile, cît şi bunuri neînregistrate. La hotărîrea instanţei de judecată, bunul imobil se formează în cazul în care:

a) proprietarii bunului imobil proprietate comună nu pot ajunge la o înţelegere privind modul şi condiţiile divizării lui;

b) instanţa de judecată dispune sechestrarea sau comercializarea unei părţi din bunul imobil (inclusiv pentru stingerea datoriilor la plăţile obligatorii); precum şi

c) în alte cazuri prevăzute de legislaţie.

Instanţa de judecată numeşte, în modul stabilit, un expert în problemele divizării bunurilor imobile, inclusiv din rîndul specialiştilor oficiului cadastral teritorial, căruia îi poate cere să elaboreze cîteva variante de divizare a bunului imobil. La iniţiativa executorului judecătoresc, bunul imobil se poate forma în cazul urmăririi silite a bunurilor debitorului în conformitate cu legislaţia. La hotărîrea organului fiscal, bunul imobil se poate forma în cazul sechestrării şi comercializării, în conformitate cu legislaţia, a unei părţi din bunul imobil pentru stingerea datoriilor la plăţile obligatorii. Formarea bunului imobil la hotărîrea organului fiscal poate fi dispusă după apariţia, conform legislaţiei, a dreptului de comercializare a bunului imobil. Pentru executarea proiectului de formare este atras, în conformitate cu legislaţia, inginerul cadastral al oficiului cadastral teritorial sau al unei alte întreprinderi. Hotărîrea organului fiscal trebuie să conţină: data şi locul emiterii; denumirea organului care decide formarea; funcţia, numele, prenumele reprezentantului organului fiscal; datele de identificare ale proprietarului; locul aflării (adresa) bunului imobil iniţial, numărul lui cadastral şi numărul de înregistrare în Registrul Bunurilor Imobile, modul de divizare a bunului imobil, semnătura reprezentantului organului fiscal. Pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil format şi operarea modificărilor de rigoare în documentele cadastrale, la proiectul planului bunului imobil format se anexează, după caz, hotărîrea instanţei de judecată sau hotărîrea organului fiscal privind sechestrarea bunului imobil şi hotărîrea organului fiscal privind formarea bunului imobil. În aceste cazuri, cererea de înregistrare sau decizia proprietarului privind formarea bunului imobil nu este necesară.

Cheltuielile de formare şi înregistrare a bunurilor imobile se consideră, în cazul formării în temeiul hotărîrii organului fiscal, cheltuieli de executare silită a obligaţiilor fiscale, sumele respective transferîndu-se beneficiarilor în conformitate cu art.208 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997. În celelalte cazuri, aceste cheltuieli sînt suportate de persoanele interesate.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

? *Cine este în drept, conform legii, să se adreseze în contencios administrativ şi dacă poate face acest lucru avocatul parlamentar?*

Victoria Pîslaru, mun. Chişinău

Conform articolului 5 din Legea contenciosului administrativ, subiecţi cu drept de sesizare în contenciosul administrativ sînt:

a) persoana, inclusiv funcţionarul public, militarul, persoana cu statut militar, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri - în condiţiile art.14 al Legii contenciosului administrativ;

b) Guvernul, Cancelaria de Stat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, preşedintele raionului şi primarul - în condiţiile Legii privind administraţia publică locală;

c) procurorul care, în condiţiile articolului 5 din Codul de procedură civilă, atacă actele emise de autorităţile publice;

d) avocatul parlamentar, care, la sesizarea persoanei vătămate într-un drept al său, atacă actele administrative - în condiţiile Legii cu privire la avocaţii parlamentari;

d^1) Comisia Naţională de Integritate – în condiţiile Legii cu privire la Comisia Naţională de Integritate;

e) instanţele de drept comun şi cele specializate, în cazul ridicării excepţiei de ilegalitate - în condiţiile art.13 al Legii contenciosului administrativ;

f) alte persoane, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(noiembrie 2012, nr. 42(445)

(Urmare din pag. 4)

PRACTICA BATE GRAMATICA

O lege proastă, dar respectată de toţi, va aduce mai multe beneficii decît o lege bună, dar neaplicată

Astfel, Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000, prevede că, proprietatea comună în condominiu include toate părţile proprietăţii aflate în folosinţă comună:

- terenul pe care este construit blocul (blocurile), în hotarele stabilite cu elemente de înverzire;
- zidurile, acoperişul, terasele, coşurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivniţele şi etajele tehnice, tubulaturile de gunoi;
- ascensoarele, utilajul şi sistemele inginereşti din interiorul sau exteriorul locuinţelor (încăperilor), care deservesc mai multe locuinţe (încăperi);
- alte obiecte destinate deservirii proprietăţii imobiliare a condominiului.

Cum se calculează întinderea dreptului asupra proprietăţii în condominiu?

Fiecare proprietar de încăpere izolată deţine o cotă din proprietatea comună. Mărimea cotelor-părţi se stabileşte prin raportarea suprafeţei utile a fiecărui spaţiu izolat la totalul suprafeţei utile a spaţiilor izolate din clădire. Art.7 din Legea condominiului fondului locativ dispune că, cota-parte a fiecărui proprietar în bunurile imobiliare comune din condominiu este proporţională cotei constituite din suprafaţa totală (în metri pătraţi) a locuinţelor (încăperilor) ce îi aparţin în condominiu, dacă decizia adunării generale a proprietarilor, adoptată în conformitate cu procedura prevăzută în articolul 26 din prezenta lege, nu stabileşte altfel. Cota de proprietate este, de obicei, exprimată în procente şi este indiviză. Astfel, dacă proprietari ai unui apartament sînt două sau mai mult persoane, cota nu se va diviza între aceştia, dar va aparţine proprietarilor cu titlu de proprietate comună în devălmăşie.

Mărimea cotei din proprietatea comună are importanţă practică pentru buna gestionare a proprietăţii în condominiu. Legea cu privire la condominiu prevede că, cota ce îi revine fiecărui proprietar din proprietatea comună în diviziune reprezintă cota acestuia în totalul plăţilor obligatorii pentru întreţinerea şi reparaţia bunurilor comune, în alte cheltuieli comune, precum şi cota voturilor la adunarea generală a membrilor asociaţiei de coproprietari în condominiu.

Probleme practice privind dobîndirea coproprietăţii forţate

Prevederile legale existente stipulează, dar nu stimulează la înregistrarea dreptului proprietarilor de apartamente asupra părţilor comune dintr-un bloc. Deşi art. 355 din Codul civil al Republicii Moldova prevede expres că fiecare proprietar de apartament deţine drept de proprietate comună pe cote-părţi, forţată şi perpetuă (care reprezintă şi cota parte în condominiu) asupra părţilor din clădire, totuşi, la înregistrarea dreptului asupra apartamentului în Registrul Bunurilor Imobile, înregistrarea cotei-părţi este opţională, adică doar la cererea proprietarului. În acelaşi timp, nu este clar cine calculează cota-parte, cine o transmite, care este actul translativ de proprietate. Singurul mecanism care asigură înregistrarea în Registrul Bunurilor Imobile a cotei-părţi este cel de înregistrare a bunurilor viitoare, care, în opinia noastră, poate fi preluat pentru a fi dezvoltat la înregistrarea drepturilor asupra blocurilor noi construite.

Astăzi, o mare parte din companiile de construcţii, pentru a se „debarasa" de blocul şi terenul rămas în proprietatea lor după vînzarea apartamentelor, recurg la transmiterea spaţiilor comune în proprietatea asociaţiilor de proprietari. Apreciem această practică drept una contrară legii şi care creează premise pentru viitoarele litigii.

În condiţiile legii, asociaţia este persoană juridică cu propriul patrimoniu şi răspundere distinctă de cea a proprietarilor de apartamente. În condiţiile interpretărilor actuale, asociaţia poate vinde bunurile imobiliare ce fac parte din condominiu. Sînt frecvente situaţiile cînd se aplică sechestre asupra blocului şi terenului aferent, acestea fiind incluse în masa debitoare a companiei de construcţii, a asociaţiei proprietarilor în condominiu sau a cooperativei de construcţie a locuinţelor. Dacă luăm în calcul că asociaţia de coproprietari în condominiu poate fi constituită la cererea a cel puţin doi proprietari, atunci există şi riscul adoptării deciziilor fără a asculta opinia majorităţii proprietarilor de apartamente, de unde există şi probabilitatea prejudicierii intereselor acestora.

Ţinem să menţionăm că, practicile defectuoase abia încep şi din acest considerent, este necesară intervenţia promtă a organelor de stat.

În final, aş dori doar să remarc faptul că, coproprietatea forţată, regimul juridic al acesteia, sînt bine cunoscute de suficient timp. De exemplu, în Romania coproprietatea forţată asupra părţilor comune din clădirile cu mai multe apartamente a fost reglementată, pentru prima oară, prin Legea pentru încurajarea construirii de locuinţe din 3 mai 1927. Ne rămîne doar să preluăm bunele practici şi să le aplicăm în beneficiul cetăţenilor.

În opinia noastră, la etapa actuală este necesară intervenţia statului pentru a reglementa:

- natura juridică a proprietăţii comune în condominiu, făcîndu-se clar că, coproprietatea forţată trebuie să revină în exclusivitate proprietarilor de încăperi izolate;
- termenii şi organele competente să adopte decizii privind calcularea, atribuirea cotelor-părţi în condominiu către proprietarii de apartamente privatizate, precum şi înregistrarea acestor drepturi în Registrul Bunurilor Imobile;
- înregistrarea obligatorie a proprietăţii în condominiu pentru blocurile în proces de construcţie şi transmiterea forţată, odată cu vînzarea încăperilor, a cotelor-părţi din proprietatea comună în accesoriu la dreptul de proprietate asupra apartamentului sau altei încăperi izolate;
- delimitarea, la nivel de proiect, a încăperilor ce fac parte din proprietatea comună în condominiu şi stabilirea mecanismelor de schimbare a destinaţiei, astfel încît acestea să nu poată fi înstrăinate, sechestrate sau gajate în detrimentul realizării dreptului de proprietate asupra încăperilor izolate.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tanasov Constantin, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Armenească nr. 25, apt. 6, pentru data de 22 noiembrie 2012, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) în calitate de pîrît la acţiunea cet. Esipenco Victor privind încasarea datoriei.

Judecător Ecaterina Palanciuc

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului „Iniţiative Media Lowe" SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. 31 August 1989 nr. 129, pentru data de 3 decembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea IPNA Compania „Teleradio-Moldova" privind încasarea datoriei.

Judecător Nadejda Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „TAN-MOB", cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. V. Alecsandri nr. 1, of. 812, pentru data de 4 decembrie 2012, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Polimob Prim" privind încasarea datoriei.

Judecător Nadejda Mazur

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Morarus Lux", mun. Chişinău, str. A. Puşkin nr. 22, pentru data de 20 decembrie 2012, ora 8.45, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea IM „LKW – ALEKS Spedition" SRL privind încasarea sumei băneşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Melnic Serghei Vladimir, cu ultimul domiciliu cunoscut: r-nul Briceni, or. Lipcani, str. Jucovschi nr. 35, pentru data de 21 decembrie 2012, ora 15.15, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Donaris-Group" privind restituirea despăgubirii de asigurare.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sonmez", mun. Chişinău, str. D. Moruzi nr. 16, pentru data de 24 decembrie 2012, ora 8.30, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „JLC" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Dacomlin", cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chişinău, str. V. Alecsandri nr. 1, bir. 817, pentru data de 24 decembrie 2012, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Chicu Petru privind încasarea datoriei şi penalităţii.

Judecător V. Braşoveanu

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Belvedere S şi E", pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 613) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-1023/12, la cererea SRL „Orfonox" privind încasarea datoriei.

Judecător Svetlana Balmuş

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cărăuşu Igor, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. Alba Iulia nr. 202/1, apt. 84, pentru data de 29 noiembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Transgaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Alexandru Rotari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Iugo-Gaz", cu sediul: mun. Chişinău, str. Toporaşilor nr. 3, pentru data de 29 noiembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Transgaz" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Alexandru Rotari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alchimia Cosmetic", cu sediul: mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 180, apt. (of.) 1202, pentru data de 30 noiembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 506) în calitate de pîrît la cererea reclamantului: Direcţia Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova privind încasarea sumei.

Judecător Silvia Gîrbu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Anghel Andrei, cu domiciliul: satul Clişova, Orhei, pentru data de 10 decembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 506) în calitate de pîrît la cererea reclamantei Anghel Nadejda privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere.

Judecător Silvia Gîrbu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Istratiev Ion şi Bosîi Evghenii, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. A. Hajdeu nr. 98, apt. 11, pentru data de 14 noiembrie 2012, ora 14.20, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cererii reclamantului SA „Comcon-Victoria" către: Istratiev Ion, Bosîi Evghenii, intervenient accesoriu SA „Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Levanov Vladimir, pentru data de 20 noiembrie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 221, et. 2), în calitate de pîrît la cererea SA „Euroasig Grup" privind recuperarea în regres a prejudiciului delictual.

Prezenţa cu referinţă este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Aurica Us

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pro Oltan", cu sediul: mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 10/1, pentru data de 28 noiembrie 2012, ora 10.10, la şedinţa de judecată în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Covoare Service", mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Leolemnus", mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 20, of. 56, pentru data de 29 noiembrie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2), în calitate de pîrît la cererea SRL „Glorinal-Grup" privind încasarea sumei de 5328,11 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Săndulescu Sorinel, pentru data de 29 noiembrie 2012, ora 17.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Săndulescu Axenia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Anmircon", pentru data de 3 decembrie 2012, ora 11.00, la şedinţa de judecată în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Teolux-Garant".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Mivarosi Lux" SRL, cu sediul: mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 28, of. 28, pentru data de 11 decembrie 2012, ora 11.15, la şedinţa de judecată în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC„ Estconconstruct" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

Citaţii în judecată

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Pro Oltan", cu sediul: mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 10/1, pentru data de 18 decembrie 2012, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea reclamantului SRL „UBFB Trade Group" privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ostas", pentru data de 21 decembrie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL „Octopus-Prof" privind încasarea sumei.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului „ZO&CR", pentru data de 26 noiembrie 2012, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, sala 1) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎM „Glorinal-Grup" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător S. Dimitriu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cîrmîz Aureliu şi a reprezentantului SRL „Autobat Trans", pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei la cererea cet. Pînzaru Tudor privind încasarea prejudiciului moral şi material.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Druţă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SA „Azbest", pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea SRL „Varustun" privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gurin Alexandru, pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 16.45, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Prihodico Tatiana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Chirilov Vadim, pentru data de 7 decembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea lui Creţu Igor privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dacanov Anatolii, pentru data de 7 decembrie 2012, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea cet. Dacanova Svetlana privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rizea Bogdan, pentru data de 11 decembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) unde va avea loc examinarea cererii cet. Rizea Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Viorica Puica

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Şalin Tudor, pentru data de 12 decembrie 2012, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea CA „Euroasig Group" SA privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Viorica, pentru data de 12 decembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît la cererea lui Ursu Andrei – recurs la acţiunile fostului judecător Mihailov Gheorghe privind anularea încheierii nr. 001-093 PA/2011, din 20.09.2012.

Judecător Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cibotari Liubovi, pentru data de 14 decembrie 2012, ora 14.10, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît la cererea cet. Guţan Ioana privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Moraru Ecaterina, pentru data de 17 decembrie 2012, ora 14.20, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Moraru Victor privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Top Magazine", c/f - 1006600047538, cu sediul: mun. Chişinău, str. Nicolae Milescu-Spătaru nr. 19/2, apt. 58, pentru data de 23 noiembrie 2012, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SA „JLC" privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Bulhac

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cazacu Mihail, pentru data de 17 decembrie 2012, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Stratulat Ana privind încasarea datoriei.

Judecător Oxana Robu

***

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea reprezentantului „Cunelix" SRL, cu sediul: satul Redi-Cereşnovăţ, Soroca, pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 11.30, la şedinţa de judecată (or. Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Serv-Steaua-Com" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. Mîţu

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Celebeev Petru Nicolaie, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Iachir nr. 7, apt. 89, pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 11.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Orhei-Gaz" privind încasarea datoriei.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Morari Oleg, cu ultimul domiciliu: satul Vatici, Orhei, pentru data de 29 noiembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea cet. Popa Gheorghe privind neexecutarea obligaţiilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea reprezentantului ÎI „Rojnevschi Aurica", cu ultimul sediu: or. Orhei, pentru data de 6 decembrie 2012, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) unde va avea loc examinarea cererii înaintată de reclamantul SA „Elcom" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet-lor: Cazacu Iana, cu domiciliul în satul Valea Rusului, Făleşti şi Bucliş Antonina, cu domiciliul în mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 24, apt. 25, pentru data de 3 decembrie 2012, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 10) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing" SRL privind încasarea datoriei.

În caz de neprezentare la şedinţa de judecată din motive neîntemeiate, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Oleg Ciumaş

***

Judecătoria Anenii Noi solicită prezentarea reprezentantului „Cast-Com" SRL, cu sediul: or. Anenii Noi, str. A. Suvorov nr. 8, pentru data de 12 decembrie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (or. Anenii Noi, str. Mărţişor nr. 15, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Covoare Service" privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Fiodor Gonţa

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea obligatorie a cet. Pîrău Valeriu Anton, pentru data de 3 decembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215), în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Pîrău Tatiana privind repunerea în termen a documentului executoriu, sub sancţiunea aplicării efectelor corespunzătoare prevăzute de art.205,206 din Codul de Procedură Civilă.

Judecător Ion Gancear

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentanţilor: SRL „Tevoslav" şi SRL „Cubaj Prim", pentru data de 12 decembrie 2012, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea ÎCS „Red Union Fenosa" SA privind încasarea sumelor.

Judecător Virgiliu Buhnaci

***

Judecătoria Făleşti solicită prezentarea cet. Şoimu Serghei, a.n. 01.11.1989, domiciliat în satul Racovăţ, Soroca, pentru data de 11 decembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Şoimu Cristina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ion Păcaleu

ANUNŢ

Prin prezenta, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu înştiinţează debitorul Zaharia Larisa, c/p - 0972312020026, despre faptul că, pe data de 15 noiembrie 2012, ora 11.00, va avea loc executarea documentului executoriu nr. 2-4389/11, emis de Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, la 05.12.11 privind deposedarea cet. Zaharia Larisa de obiectul gajat: imobilul din mun. Chişinău, stradela Criuleni nr. 44 cu transmiterea imobilului în posesia creditorului gajist Gradinar Gheorghe, pentru stingerea datoriei de 35 450 euro.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" anunţă concurs pentru selectarea:

- conferenţiar universitar, Facultatea „Ştiinţe economice" – 1 persoană;

- conferenţiar universitar, Facultatea „Ştiinţe socio-umane" – 1 persoană.

ANUNŢ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a anunţat, la şedinţa extraordinară din 05.11.2012, concurs pentru suplinirea funcţiilor vacante de procuror al raioanelor Ceadîr-Lunga şi Drochia.

Candidaţii care întrunesc condiţiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură pot depune cereri de participare la concurs pînă la data de 15.12.2012.

Dosarele de aplicare pot fi înregistrate la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr.26).

Secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor tel: 22-80-64

ANUNŢ

În conformitate cu prevederile art.67 alin.(4) CE RM, executorul judecătoresc Dumitru Manole, informează că, în baza documentului executoriu nr. 2e-1341/12, din 14.02.12, emis de Judecătoria Economică mun. Chişinău, cu privire la încasarea de la SRL „Inter-M.J.G.", în beneficiul SRL „Resan", a datoriei de 139 327 lei, a intentat procedura executorie nr. 031-200/12. În urma intentării, faţă de debitor au fost aplicate interdicţiile în toate organele statale cu drept de resort. Totodată, prin procesul verbal din 07.06.12, a fost aplicat sechestru pe bunurile mobile ce au fost evacuate din imobilul ce aparţine debitorului, care aparţin debitorului, ca ulterior să se efectueze expertiza tehnică de evaluare a bunurilor mobile în cauză.

Executor judecătoresc Dumitru Manole

ANUNŢ

În temeiul executării d/executoriu privind încasarea de la cet. Vlad Ion, a datoriei aflate în procedura de executare, executorul judecătoresc Nicolae Paşa anunţă, pentru data de 28 noiembrie 2012, ora 11.30, licitaţia publică ce se va desfăşura în incinta Biroului executorului judecătoresc Nicolae Paşa, de pe str. N. Zelinski nr. 11, mun. Chişinău, în vederea vinderii: Casa de locuit individuală cu suprafaţa de 111,1 metri pătraţi, cu nr. cadastral-1034323.018.01, construcţia accesorie cu suprafaţa de 38,4 metri pătraţi, nr. cadastral-1034323.018.02, construcţia accesorie cu suprafaţa de 12,3 metri pătraţi, nr. cadastral-1034323.018.03, construcţia accesorie cu suprafaţa de 45,1 metri pătraţi, nr. cadastral-1034323.018.04, construcţia accesorie cu suprafaţa de 91,6 metri pătraţi, nr. cadastral-1034323.018.05, construcţia accesorie cu suprafaţa de 76,7 metri pătraţi, nr. cadastral-1034323.018.06 şi terenul aferent cu suprafaţa de 0,2554 ha. cu nr. cadastral-1034323.018.

Preţul bunului expus la licitaţie constituie 193 600 lei.

Doritorii de a participa la licitaţie vor prezenta următoarele documente:

1. Cererea de participare la licitaţie cu indicarea preţului propus pentru bunul scos la licitaţie;
2. Copia documentului de plată care confirmă depunerea acontului de 5% din valoarea bunului, ce constituie - 9680 lei, depus pe contul executorului judecătoresc IDNO - 43244012, cont curent special cu nr. 225191944 la BC „Moldinconbank" SA, filiala Onest, c.b. MOLDMD2X319, IDNO-1002600028096, Chişinău, copia documentului de identitate şi dovada de achitare a taxei de participare la licitaţie în mărime de 60 lei;
3. Declaraţia referitor la lipsa interdicţiilor pentru participare la licitaţie conform art.131 CEx.

Primirea cererilor de participare la licitaţie şi a documentelor se încheie cu o zi înainte de data desfăşurării licitaţiei, adică pînă pe data de 27 noiembrie 2012, termenul limită de înregistrare a prezenţei şi primirii biletului este: data de 28 noiembrie 2012, ora 11.20.

Pentru informaţii suplimentare, vă adresaţi executorului judecătoresc Nicolae Paşa.

Executor judecătoresc Nicolae Paşa

ANUNŢ

În conformitate cu prevederile art.67 alin.(4) CE RM, executorul judecătoresc Dumitru Manole, informează că, în baza documentului executoriu nr. 2e-1341/12, din 14.02.12, emis de Judecătoria Economică mun. Chişinău, cu privire la încasarea de la SRL „Inter-M.J.G.", în beneficiul SRL „Resan", a datoriei de 139 327 lei, a intentat procedura executorie nr. 031-200/12. În urma intentării, faţă de debitor au fost aplicate interdicţiile în toate organele statale cu drept de resort. Totodată, prin procesul verbal din 07.06.12, a fost aplicat sechestru pe bunurile mobile ce au fost evacuate din imobilul ce aparţine debitorului, care aparţin debitorului, ca ulterior să se efectueze expertiza tehnică de evaluare a bunurilor mobile în cauză. La data de 01.10.12, sub nr. 629, de către SRL „Agenţia de evaluare profesională", a fost efectuat raportul de constatare a preţului bunurilor mobile, ce aparţin debitorului SRL „Inter-M.J.G." şi preţul de piaţă a fost estimat la 139 043 lei şi ulterior, urmează a fi vîndut la licitaţie.

Executor judecătoresc Dumitru Manole

Divertis

Aniversări

Oleg EFRIM,
ministrul Justiţiei
al Republicii Moldova

Mult stimate domnule Oleg Efrim,

Cu totul şi cu totul special este pentru dumneavoastră acest sfîrşit de toamnă, care vă aduce în dar sărbătoarea sufletului, un buchet al împlinirilor şi speranţelor, şi vă adaugă în cununa vieţii încă o petală.

Admirăm seriozitatea, originalitatea, devotamentul, responsabilitatea, consecvenţa de care daţi dovadă în tot ceea ce faceţi, acestea fiind doar o parte din întreg spectrul de valori care vă reprezintă, vă caracterizează şi vă disting ca pe un admirabil Om.

Acum, cînd marcaţi această frumoasă vîrstă, vă adresăm şi noi cordiale felicitări şi sincere urări de bine şi sănătate. Să rămîneţi mereu un model de profesionalism, inteligenţă, loialitate, astfel încît şi în continuare, să reprezentaţi pentru cei care vă înconjoară un exemplu bun de urmat.

Din adîncul inimii vă dorim o viaţă lungă, de care să vă bucuraţi într-o perpetuă armonie sufletească, alături de cei dragi. Succese, bucurii şi realizări remarcabile!

La Mulţi Ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Tatiana Ignatiuc**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Natalia Bacalu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Tatiana Dimitriadi**, judecător, CA Cahul; **Ludmila Ouş**, judecător, Ciocana; **Svetlana Novac**, judecător, CSJ; **Steliana Lazari**, judecător, Teleneşti; **Tatiana Vieru**, judecător, CSJ; **Dumitru Corolevschi**, judecător, CA Bălţi; **Mihai Gavriliţa**, preşedintele Judecătoriei Străşeni; **Mihail Diaconu**, judecător, Buiucani; **Dumitru Mardari**, judecător, Ciocana; **Gheorghe Gorun**, judecător, Rîşcani mun. Chişinău.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem strădiunţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului
de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Otrăvurile din automatele de cafea îţi distrug sănătatea

Ce poate fi mai banal decît un pahar de plastic cu o cafea la dozator?

Dar chimicalele invizibile provoacă tensiune, aciditate şi boli cronice.

Pare un banal espresso în pahar de plastic. Însă amestecul lichid e format mai mult din chimicale, decît din boabe de cafea, măcinate. E printre cele mai persuasive produse de larg consum: treci zilnic de 2-3 ori pe la automatul de cafea, pentru că e ieftină şi la îndemînă. Dar e picătura chinezească, în variantă modernă, pentru rinichii, ficatul dumneavoastră şi sistemul circulator. Provoacă celulită, irită stomacul şi unul din primele semne este acesta: dacă tensiunea nu vă mai ascultă, uitaţi-vă la automatul de cafea din colţ – s-ar putea ca acolo să fie explicaţia.

Un espresso de la automat conţine 100 mg de cofeină, jumătate din aportul zilnic acceptabil pentru un adult. Însă, principala problemă este că, la automate se foloseşte cafea solubilă (instant), care se resoarbe din organism de cinci ori mai greu decît cafeaua măcinată din boabe.

Cofeina provenită din boabele de cafea măcinate proaspăt şi fierte va ieşi din corp în două ore după consum. Aceeaşi cantitate de cofeină din cafeaua solubilă iese din corp în 10 ore.

Cei care beau fie şi numai două cafele de la automat, într-o zi, la serviciu, în intervalul de 8 ore, depăşesc rapid maximumul de cofeină admis, iar în timp, supradoza duce şi la formarea pietrelor la rinichi.

Pe locul doi în preferinţele cafelei cumpărate de la automate stă cappuccino, afirmă dealerii. „Specialitatea de cafea solubilă cu lapte poate conţine urme de soia", arată informaţia de pe un astfel de automat. Concret, este lapte din soia. Alte automate oferă drept lapte un mix din sirop de glucoză, lapte praf degresat, grăsime vegetală, praf de zer, proteine din lapte, şi E-uri. „Specialitatea" de cafea solubilă este cam acelaşi lucru ca şi în pliculeţele „3 în 1", un cocktail de substanţe chimice cu nume complicate.

Cu numele de cafea, lapte, ciocolată, din automatele care funcţionează cu fise curg produse obţinute exclusiv din pulberi solubile, adică un cocktail de E-uri. Explicaţia: „Cafeaua solubilă e mult mai ieftină. Pe o cafea sau o specialitate plăteşti în medie 2 lei, însă produsul în sine face cîţiva bani, deci, totul se obţine pe cale sintetică", explică un dealer din industrie.

Cei care beau ciocolată caldă de la dozator ar trebui să ştie că niciunul din produsele vîndute sub această denumire nu este de fapt ciocolată, adică nu conţine minimum 25% pudră de cacao, aşa cum cere legea. În general, pudra nu depăşeşte 15% din doza servită în pahar. Şi calitatea cafelei folosite la automate este pusă în discuţie. Este o diferenţă mare de calitate şi preţ între tipurile Robusta şi Arabica, iar cei mai mulţi comercianţi se aprovizionează cu cea mai ieftină marfă.

Pericol pentru sănătate: De ce nu trebuie să usuci rufe în casă

Un studiu efectuat de cercetătorii scoţieni a identificat un pericol neştiut pentru sănătate – uscatul rufelor. Oamenii de ştiinţă au descoperit că hainele puse la uscat în interiorul caselor ameninţă sănătatea persoanelor predispuse la astm, rinită alergică şi alte tipuri de alergii.

În cadrul cercetării efectuate de specialiştii de la Mackintosh Environmental Architecture Research Unit, în foarte multe locuinţe a fost descoperit un nivel de umiditate ridicat. Rufele puse la uscat în interiorul caselor au generat o treime din umiditatea înregistrată.

Cercetătorii cer companiilor imobiliare să includă în construcţiile viitoare spaţii dedicate uscării hainelor, pentru a elimina acest pericol pentru sănătate.

Experţii instituţiei din Glasgow au studiat 100 de locuinţe, descoperind că 87% dintre persoane îşi uscau hainele în interiorul casei, atunci cînd vremea de afară era prea răcoroasă. Rosalie Menon, unul dintre cercetătorii ce au desfăşurat acest studiu, a declarat că majoritatea oamenilor nu conştientizau nivelul ridicat al umidităţii din aer.

„Intrînd în casele oamenilor, am văzut că îşi uscau hainele în sufragerii, în dormitoare, unii îşi decorau la propriu casa cu hainele puse la uscat. Oamenii nu conştientizează că hainele spălate emit doi litri de apă în aer", spune Menon.

Cercetătorii au concluzionat că, 75% din casele studiate, prezentau un nivel de umiditate al aerului ce facilita apariţia acarienilor de praf. De asemenea, oamenii de ştiinţă au descoperit că în casele în care hainele erau puse la uscat în interior, nivelul sporilor de mucegai era mult mai mare.

Experţii au observat că niciuna din casele studiate nu dispunea de locuri potrivite pentru uscarea hainelor, astfel că aceştia au lansat un apel către constructori, solicitînd includerea acestora în viitoarele planuri de locuinţe.

„Aceste spaţii trebuie ventilate şi încălzite, separate de celelalte părţi ale locuinţei", a concluzionat Rosalie Menon.

Caleidoscop

Filmele de groază ajută la arderea caloriilor

Filmele de groază ajută la arderea caloriilor. Aceasta este concluzia la care au ajuns oamenii de ştiinţă de la Universitatea din Westminster. Potrivit cercetătorilor, în urma vizionării unui film de groază sînt arse caloriile echivalente cu cele ale unui baton de ciocolată.

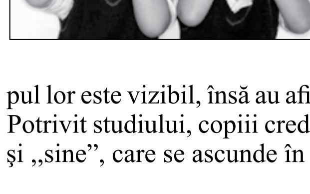
Potrivit studiului, cei care au urmărit un film horror de 90 de minute au ars, în acest timp, pînă la 113 calorii, echivalentul caloriilor pierdute în timpul unei plimbări de o jumătate de oră. Unele filme au fost mai eficiente decît altele, în topul celor mai potrivite filme pentru arderea caloriilor se află „The Shining", cu 184 de calorii, „Jawa", cu 161 calorii şi „The Exorcist", în timpul căruia sînt arse 158 de calorii.

Cele mai eficiente filme în lupta contra caloriilor sînt cele care îi fac pe telespectatori să tresară, deoarece acestea tind să crească ritmul cardiac în mod dramatic.

Studiu: Copiii cred că sînt invizibili atunci cînd îşi acoperă ochii cu mînuţele

Un grup de cercetători britanici a realizat, în premieră, un studiu în cadrul căruia au încercat să explice de ce copiii cred că sînt invizibili atunci cînd îşi acoperă ochii cu mînuţele. Potrivit rezultatelor, micuţii cred că atunci cînd privirile unor persoane nu se întîlnesc, acestea nu se pot percepe cu adevărat.

Copii de trei şi patru ani au fost puşi să poarte măşti care le acopereau ochii. Mai apoi au fost întrebaţi dacă pot să fie văzuţi de ceilalţi. Aproape toţi au răspuns că nu pot fi văzuţi dacă ochii le sînt acoperiţi. Majoritatea au afirmat că acelaşi lucru este valabil şi pentru adulţi.

Atunci cînd micuţii au fost întrebaţi ce înseamnă să fii „invizibil", aceştia au recunoscut că în realitate, corpul lor este vizibil, însă au afirmat că „sinele" lor este ascuns. Potrivit studiului, copiii cred că există o deosebire între corp şi „sine", care se ascunde în ochi.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 53 sp